

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	๗
บทที่ ๑ บทนำ	๑ - ๑๔
๑.๑ ที่มาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย	๔
๑.๓ ขอบเขตของการศึกษาและระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย	๕
๑.๔ ข้อตกลงเบื้องต้น	๖
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะ	๑๑
๑.๖ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๒
๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑๔
บทที่ ๒ ประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับการสร้างพระพุทธรูป	๑๕ - ๗๕
๒.๑ มूलเหตุการสร้างพระพุทธรูป	๑๕
๒.๒ พัฒนาการของพุทธศิลป์ในยุคต่างๆ	๑๙
๒.๒.๑ พัฒนาการของพุทธศิลป์ในประเทศอินเดีย	๑๙
๒.๒.๒ พัฒนาการของพุทธศิลป์ในประเทศลังกา	๒๓
๒.๒.๓ พัฒนาการของพุทธศิลป์ในชวา	๒๔
๒.๒.๔ พัฒนาการของพุทธศิลป์ในประเทศไทย	๒๕
๒.๓ ปางพระพุทธรูปในประเทศไทย	๓๖
๒.๓.๑ ปางพระพุทธรูปในล้านนา	๓๖
๒.๓.๒ ปางพระพุทธรูปในภาคกลาง	๓๗
๒.๓.๒.๑ พระพุทธรูปปางประสูติ	๓๘
๒.๓.๒.๒ พระพุทธรูปปางมหาภิเนษกรมณ์	๓๙
๒.๓.๒.๓ พระพุทธรูปปางตัดพระเมาลี	๓๙

๒.๓.๒.๔ พระพุทธรูปปางทศกรทริยา	๔๐
๒.๓.๒.๕ พระพุทธรูปปางรับมรุตปาสา	๔๑
๒.๓.๒.๖ พระพุทธรูปปางเสวยมรุตปาสา	๔๑
๒.๓.๒.๗ พระพุทธรูปปางลอยถาด	๔๒
๒.๓.๒.๘ พระพุทธรูปปางรับมรุตปาสา	๔๒
๒.๓.๒.๙ พระพุทธรูปปางสมาธิ	๔๓
๒.๓.๒.๑๐ พระพุทธรูปปางมารวิชัย	๔๓
๒.๓.๒.๑๑ พระพุทธรูปปางถวายเนตร	๔๔
๒.๓.๒.๑๒ พระพุทธรูปปางจกกรมแก้ว	๔๕
๒.๓.๒.๑๓ พระพุทธรูปปางเรือนแก้ว	๔๕
๒.๓.๒.๑๔ พระพุทธรูปปางห้ามมาร	๔๖
๒.๓.๒.๑๕ พระพุทธรูปปางนาคปรก	๔๖
๒.๓.๒.๑๖ พระพุทธรูปปางนันทสมอ	๔๗
๒.๓.๒.๑๗ พระพุทธรูปปางประธานบาตร	๔๘
๒.๓.๒.๑๘ พระพุทธรูปปางรับมรุตก่อนมรุตตพ	๔๘
๒.๓.๒.๑๙ พระพุทธรูปปางประทานพระเกศธาตุ	๔๙
๒.๓.๒.๒๐ พระพุทธรูปปางรำพึง	๔๙
๒.๓.๒.๒๑ พระพุทธรูปปางปฐมเทศนา	๕๐
๒.๓.๒.๒๒ พระพุทธรูปปางประทานเอหิกฤ	๕๑
๒.๓.๒.๒๓ พระพุทธรูปปางกตตกิจ	๕๒
๒.๓.๒.๒๔ พระพุทธรูปปางห้ามสมุทร	๕๓
๒.๓.๒.๒๕ พระพุทธรูปปางชื้อครสาวก	๕๔
๒.๓.๒.๒๖ พระพุทธรูปปางประทับเรือนาน	๕๕
๒.๓.๒.๒๗ พระพุทธรูปปางแสดงอิทธิปาฏิหาริย์	๕๖
๒.๓.๒.๒๘ พระพุทธรูปปางอุ้มบาตร	๕๗
๒.๓.๒.๒๙ พระพุทธรูปปางทรงรับผลมะม่วง	๕๘
๒.๓.๒.๓๐ พระพุทธรูปปางแสดงยมกปาฏิหาริย์	๕๙
๒.๓.๒.๓๑ พระพุทธรูปปางเสด็จลงจากดาวคิงส์	๖๐
๒.๓.๒.๓๒ พระพุทธรูปปางเปิดโลก	๖๐

๒.๓.๒.๓๓ พระพุทธรูปปางห้ามพระแก่นจันทน์	๖๑
๒.๓.๒.๓๔ พระพุทธรูปปางประทับยืน	๖๑
๒.๓.๒.๓๕ พระพุทธรูปปางลีลา	๖๒
๒.๓.๒.๓๖ พระพุทธรูปปางสมาธิเพชร	๖๒
๒.๓.๒.๓๗ พระพุทธรูปปางทรงน้ำฝน	๖๓
๒.๓.๒.๓๘ พระพุทธรูปปางจับพระวักกลี	๖๓
๒.๓.๒.๓๙ พระพุทธรูปปางประทานอภัย	๖๔
๒.๓.๒.๔๐ พระพุทธรูปปางประทานพร	๖๔
๒.๓.๒.๔๑ พระพุทธรูปปางโปรดสัตว์	๖๕
๒.๓.๒.๔๒ พระพุทธรูปปางคันธาระ	๖๕
๒.๓.๒.๔๓ พระพุทธรูปปางขอฝน	๖๖
๒.๓.๒.๔๔ พระพุทธรูปปางปลงกรรมฐาน	๖๖
๒.๓.๒.๔๕ พระพุทธรูปปางสนเข็ม	๖๗
๒.๓.๒.๔๖ พระพุทธรูปปางทรงจีวร	๖๗
๒.๓.๒.๔๗ พระพุทธรูปปางประดิษฐานรอยพระพุทธบาท	๖๘
๒.๓.๒.๔๘ พระพุทธรูปปางปาเลไลยก์	๖๙
๒.๓.๒.๔๙ พระพุทธรูปปางห้ามญาติ	๗๐
๒.๓.๒.๕๐ พระพุทธรูปปางทรมานพระยามหาชมพู	๗๐
๒.๓.๒.๕๑ พระพุทธรูปปางทรงพิจารณาธรรม	๗๑
๒.๓.๒.๕๒ พระพุทธรูปปางนาคาวโลก	๗๑
๒.๓.๒.๕๓ พระพุทธรูปปางแสดงโอฬาริกนิมิต	๗๒
๒.๓.๒.๕๔ พระพุทธรูปปางปลงอายุสังขาร	๗๓
๒.๓.๒.๕๕ พระพุทธรูปปางทรงรับอุทก	๗๓
๒.๓.๒.๕๖ พระพุทธรูปปางไสยาหรือปางปรินิพพาน	๗๔

บทที่ ๓ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับพิธีพุทธาภิเษก	๗๖ - ๑๐๐
๓.๑ ข้อต้นนิษฐานเกี่ยวกับความเป็นมาของพิธีพุทธาภิเษก	๗๖
๓.๒ พิธีพุทธาภิเษกตามแนวคิดของพระพุทธศาสนานิกายเถรวาท	๗๘
๓.๒.๑ พิธีพุทธาภิเษกตามแนวคิดของพระพุทธศาสนา นิกายเถรวาทในประเทศลังกา	๗๙
๓.๒.๒ พิธีพุทธาภิเษกตามแนวคิดของพระพุทธศาสนา นิกายเถรวาทในประเทศพม่า	๘๐
๓.๒.๓ พิธีพุทธาภิเษกตามแนวคิดของพระพุทธศาสนา นิกายเถรวาทในประเทศลาว	๘๑
๓.๒.๔ พิธีพุทธาภิเษกตามแนวคิดของพระพุทธศาสนา นิกายเถรวาทในประเทศไทย	๘๒
๓.๒.๔.๑ พิธีพุทธาภิเษกในภาคกลาง	๘๒
๓.๒.๔.๒ พิธีพุทธาภิเษกในภาคอีสาน	๘๓
๓.๒.๔.๓ พิธีพุทธาภิเษกในภาคใต้	๘๔
๓.๒.๔.๔ พิธีพุทธาภิเษกในล้านนา	๘๕
บทที่ ๔ การศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมที่ใช้ในพิธีพุทธาภิเษกแบบล้านนา	๑๐๑ - ๒๐๕
๔.๑ วรรณกรรมที่ใช้ในพิธีพุทธาภิเษกแบบล้านนา	๑๐๑
๔.๒ ความสำคัญของแหล่งที่มาของวรรณกรรม	๑๐๒
๔.๓ วรรณกรรมที่ใช้ในพิธีพุทธาภิเษกแบบล้านนา หมวดบทไหวหาร	๑๐๓
๔.๓.๑ ไวหารคำยอพระพุทธรูป	๑๐๓
๔.๓.๑.๑ รูปแบบไวหารคำยอพระพุทธรูป	๑๐๓
๔.๓.๑.๒ เนื้อหาไวหารคำยอพระพุทธรูป	๑๐๕
๔.๓.๑.๓ อนุภาคที่ปรากฏในไวหารคำยอพระพุทธรูป	๑๐๖
๔.๓.๑.๔ แนวคิดที่ปรากฏในไวหารคำยอพระพุทธรูป	๑๐๗
๔.๓.๒ ไวหารคำถวายข้าวมธุปายาส	๑๐๙
๔.๓.๒.๑ รูปแบบไวหารคำถวายข้าวมธุปายาส	๑๑๐
๔.๓.๒.๒ เนื้อหาไวหารคำถวายข้าวมธุปายาส	๑๑๑
๔.๓.๒.๓ อนุภาคที่ปรากฏในไวหารคำถวายข้าวมธุปายาส	๑๑๑
๔.๓.๒.๔ แนวคิดที่ปรากฏในไวหารคำถวายข้าวมธุปายาส	๑๑๔

๔.๓.๓ คำขอขึ้นตั้งครุ	๑๑๕
๔.๓.๓.๑ รูปแบบคำขอขึ้นตั้งครุ	๑๑๕
๔.๓.๓.๒ เนื้อหาคำขอขึ้นตั้งครุ	๑๑๖
๔.๓.๓.๓ อนุภาคที่ปรากฏในโวหารคำกล่าวขอขึ้นตั้งครุ	๑๑๖
๔.๓.๓.๔ แนวคิดที่ปรากฏในโวหารคำกล่าวขอขึ้นตั้งครุ	๑๑๗
๔.๔ วรรณกรรมที่ใช้ในพิธีพุทธาภิเษกแบบล้านนา หมวดพระธรรมเทศนา	๑๑๗
๔.๔.๑ รัชมังคลาภิเษก	๑๑๘
๔.๔.๑.๑ รูปแบบรัชมังคลาภิเษก	๑๑๙
๔.๔.๑.๒ เนื้อหารัชมังคลาภิเษก	๑๒๐
๔.๔.๑.๓ อนุภาคที่ปรากฏในรัชมังคลาภิเษก	๑๒๑
๔.๔.๑.๔ แนวคิดที่ปรากฏในรัชมังคลาภิเษก	๑๒๕
๔.๔.๒ รัชมังคลาภิเษก	๑๒๕
๔.๔.๒.๑ รูปแบบรัชมังคลาภิเษก	๑๒๖
๔.๔.๒.๒ เนื้อหารัชมังคลาภิเษก	๑๒๗
๔.๔.๒.๓ อนุภาคที่ปรากฏในรัชมังคลาภิเษก	๑๒๘
๔.๔.๒.๔ แนวคิดที่ปรากฏในรัชมังคลาภิเษก	๑๓๒
๔.๔.๓ รัชมังคลาภิเษก	๑๓๓
๔.๔.๓.๑ รูปแบบรัชมังคลาภิเษก	๑๓๓
๔.๔.๓.๒ เนื้อหารัชมังคลาภิเษก	๑๓๔
๔.๔.๓.๓ อนุภาคที่ปรากฏในรัชมังคลาภิเษก	๑๓๖
๔.๔.๓.๔ แนวคิดที่ปรากฏในรัชมังคลาภิเษก	๑๓๙
๔.๔.๔ รัชมังคลาภิเษก	๑๔๐
๔.๔.๔.๑ รูปแบบรัชมังคลาภิเษก	๑๔๑
๔.๔.๔.๒ เนื้อหารัชมังคลาภิเษก	๑๔๒
๔.๔.๔.๓ อนุภาคที่ปรากฏในรัชมังคลาภิเษก	๑๔๓
๔.๔.๔.๔ แนวคิดที่ปรากฏในรัชมังคลาภิเษก	๑๔๕

๔.๔.๕ ภาพพิมพ์ปาฬิลาป	๑๔๕
๔.๔.๕.๑ รูปแบบภาพพิมพ์ปาฬิลาป	๑๔๖
๔.๔.๕.๒ เนื้อหาภาพพิมพ์ปาฬิลาป	๑๔๗
๔.๔.๕.๓ อนุภาคที่ปรากฏในภาพพิมพ์ปาฬิลาป	๑๔๘
๔.๔.๕.๔ แนวคิดที่ปรากฏในภาพพิมพ์ปาฬิลาป	๑๕๐
๔.๕ วรรณกรรมที่ใช้ในพิธีพุทธทักษิณแบบล้านนา หมวคบทสวดและคาถา	๑๕๑
๔.๕.๑ บทสวดมนต์ตัน (สวดตั้งลำ)	๑๖๑
๔.๕.๑.๑ รูปแบบบทสวดมนต์ตัน (สวดตั้งลำ)	๑๖๑
๔.๕.๑.๒ เนื้อหาบทสวดมนต์ตัน (สวดตั้งลำ)	๑๖๓
๔.๕.๑.๓ อนุภาคที่ปรากฏในบทสวดมนต์ตัน (สวดตั้งลำ)	๑๖๓
๔.๕.๑.๔ แนวคิดที่ปรากฏในบทสวดมนต์ตัน (สวดตั้งลำ)	๑๖๖
๔.๕.๒ บทสวดเบ็ญพุทธทักษิณ	๑๖๖
๔.๕.๒.๑ รูปแบบบทสวดเบ็ญพุทธทักษิณ	๑๖๗
๔.๕.๒.๒ เนื้อหาบทสวดเบ็ญพุทธทักษิณ	๑๗๐
๔.๕.๒.๓ อนุภาคที่ปรากฏในบทสวดเบ็ญพุทธทักษิณ	๑๗๒
๔.๕.๒.๔ แนวคิดที่ปรากฏในบทสวดเบ็ญพุทธทักษิณ	๑๗๔
๔.๕.๓ บทสวดเบ็ญพระเนตร	๑๗๕
๔.๕.๓.๑ รูปแบบบทสวดเบ็ญพระเนตร	๑๗๖
๔.๕.๓.๒ เนื้อหาบทสวดเบ็ญพระเนตร	๑๗๗
๔.๕.๓.๓ อนุภาคที่ปรากฏในบทสวดเบ็ญพระเนตร	๑๗๗
๔.๕.๓.๔ แนวคิดที่ปรากฏในบทสวดเบ็ญพระเนตร	๑๘๑
๔.๕.๔ คาถา	๑๘๒
๔.๕.๔.๑ รูปแบบคาถา	๑๘๓
๔.๕.๔.๒ เนื้อหาคาถา	๑๘๓
๔.๕.๔.๓ อนุภาคที่ปรากฏในคาถา	๑๘๔
๔.๕.๔.๔ แนวคิดที่ปรากฏในคาถา	๑๘๔

รูปแบบวรรณกรรมที่ใช้ในพิธีพุทธาภิเษกแบบล้านนา	๑๘๕
เนื้อหา	๑๘๖
อนุภาคที่ปรากฏในวรรณกรรม	๑๘๙
แนวคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมที่ใช้ในพิธีพุทธาภิเษกแบบล้านนา	๒๐๓
บทที่ ๕ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	๒๐๖ - ๒๐๙
๕.๑ บทสรุป	๒๐๖
๕.๒ ข้อเสนอแนะ	๒๐๙
บรรณานุกรม	๒๑๐
สัมภาษณ์	๒๑๖
ภาคผนวก	๒๑๘ - ๓๖๘
วรรณกรรมที่ใช้ในพิธีพุทธาภิเษกแบบล้านนา	
หมวดบทโวหาร	
๑. โวหารคำยอพระพุทธรูป	๒๑๙
๒. โวหารคำถวายข้าวมธุปายาส	๒๒๖
๓. โวหารคำขอขึ้นตั้งครู	๒๓๓
หมวดพระธรรมเทศนา	
๑. ธรรม์ปฐมสมโพธิ	๒๓๔
๒. ธรรม์สิทธิศาสตร์ออกบวช	๒๕๐
๓. ธรรม์พิมพ์พิลาป	๒๖๕
๔. ธรรม์พุทธาภิเษก	๒๙๐
๕. ธรรม์ธรรมจักกัปปวัตตนสูตร	๓๐๑
๖. กาพย์พิมพ์พิลาป	๓๑๕
หมวดบทสวดและคาถา	
๑. บทสวดมนต์ต้น (สวดตั้งตำ)	๓๑๖
๒. บทสวดเบิกพุทธาภิเษก	๓๔๐
๓. บทสวดเบิกพระเนตร	๓๕๒
๔. คาถา	๓๖๘
ประวัติผู้เขียน	๓๖๙

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
๑ พิธีเททองหล่อพระพุทธรูป ณ วัดเจียงม้น จังหวัดเชียงใหม่	๑๕
๒ พระพุทธรูปศิลปะแบบคันธารราฐ	๒๐
๓ พระพุทธรูปศิลปะแบบมถุรา	๒๐
๔ พระพุทธรูปศิลปะแบบอมราวดี	๒๑
๕ พระพุทธรูปศิลปะแบบคุปตะ	๒๑
๖ พระพุทธรูปศิลปะแบบหลังคุปตะ	๒๒
๗ พระพุทธรูปศิลปะแบบปาละ - เสนะ	๒๒
๘ พระพุทธรูปศิลปะแบบอนุราธปุระ	๒๓
๙ พระพุทธรูปศิลปะแบบโปโลนนารูวะ	๒๔
๑๐ พระพุทธรูปศิลปะแบบชวากลาง	๒๔
๑๑ พระพุทธรูปศิลปะแบบทวารวดี	๒๕
๑๒ พระพุทธรูปศิลปะแบบศรีวิชัย	๒๖
๑๓ พระพุทธรูปศิลปะแบบลพบุรี	๒๖
๑๔ พระพุทธรูปศิลปะแบบเชียงแสนพระสิงห์ ๑	๒๗
๑๕ พระพุทธรูปเชียงแสนสิงห์ ๒	๒๘
๑๖ พระพุทธรูปเชียงแสนสิงห์ ๓	๒๘
๑๗ พระพุทธรูปศิลปะแบบหริภุญชัย	๒๙
๑๘ พระพุทธรูปศิลปะแบบเชียงแสนตอนต้น	๒๙
๑๙ พระพุทธรูปศิลปะแบบเชียงแสนตอนปลาย	๓๐
๒๐ พระพุทธรูปล้านนาศิลปะแบบพม่า	๓๐
๒๑ พระพุทธรูปล้านนาศิลปะแบบพะเยา	๓๑
๒๒ พระพุทธรูปพระเจ้าฟ้าไต่	๓๑
๒๓ พระพุทธรูปศิลปะแบบสุโขทัย	๓๒
๒๔ พระพุทธรูปศิลปะแบบอู่ทอง รุ่นที่ ๑	๓๓
๒๕ พระพุทธรูปศิลปะแบบอู่ทอง รุ่นที่ ๒	๓๓

๒๖ พระพุทธรูปศิลปะแบบอยุธยา	๓๔
๒๗ พระพุทธรูปทรงเครื่องศิลปะแบบอยุธยา วัดหน้าพระเมรุ	๓๔
๒๘ พระศรีศากยทศพลญาณฯ ณ พุทธมณฑล จ. นครปฐม ศิลปะแบบรัตนโกสินทร์	๓๖
๒๙ พระพุทธรูปปางประสูติ	๓๘
๓๐ พระพุทธรูปปางมหาภิเนษกรมณ์	๓๙
๓๑ พระพุทธรูปปางตัดพระเมาลี	๓๙
๓๒ พระพุทธรูปปางทุกรกิริยา	๔๐
๓๓ พระพุทธรูปปางรับมรุตปาสา	๔๑
๓๔ พระพุทธรูปปางเสวยมรุตปาสา	๔๑
๓๕ พระพุทธรูปปางลอยถาด	๔๒
๓๖ พระพุทธรูปปางรับहु้าคา	๔๒
๓๗ พระพุทธรูปปางสมาธิ	๔๓
๓๘ พระพุทธรูปปางมารวิชัย	๔๔
๓๙ พระพุทธรูปปางถวายเนตร	๔๔
๔๐ พระพุทธรูปปางจงกรมแก้ว	๔๕
๔๑ พระพุทธรูปปางเรือนแก้ว	๔๕
๔๒ พระพุทธรูปปางห้ามมาร	๔๖
๔๓ พระพุทธรูปปางนาคปรก	๔๖
๔๔ พระพุทธรูปปางฉันทสมอ	๔๗
๔๕ พระพุทธรูปปางประธานบาตร	๔๘
๔๖ พระพุทธรูปปางรับสัตตก้อนสัตตพวง	๔๘
๔๗ พระพุทธรูปปางประทานพระเกศาธาตุ	๔๙
๔๘ พระพุทธรูปปางรำพึง	๔๙
๔๙ พระพุทธรูปปางปฐมเทศนา	๕๑
๕๐ พระพุทธรูปปางประทานเอหิภิกขุ	๕๑
๕๑ พระพุทธรูปปางภัตตกิจ	๕๒
๕๒ พระพุทธรูปปางห้ามสมุทร	๕๓
๕๓ พระพุทธรูปปางชี้อัครสาวก	๕๔
๕๔ พระพุทธรูปปางประทับเรือขนาน	๕๕
๕๕ พระพุทธรูปปางแสดงอิทธิปาฏิหาริย์	๕๖

๕๖ พระพุทธรูปปางอุ้มบาตร	๕๗
๕๗ พระพุทธรูปปางทรงรับผลมะม่วง	๕๘
๕๘ พระพุทธรูปปางแสดงยมปาฏิหาริย์	๕๙
๕๙ พระพุทธรูปปางเสด็จลงจากดาวดึงส์	๖๐
๖๐ พระพุทธรูปปางเปิดโลก	๖๐
๖๑ พระพุทธรูปปางห้ามพระแก่นจันทน์	๖๑
๖๒ พระพุทธรูปปางประทับยืน	๖๑
๖๓ พระพุทธรูปปางลีลา	๖๒
๖๔ พระพุทธรูปปางสมาธิเพชร	๖๒
๖๕ พระพุทธรูปปางทรงน้ำฝน	๖๓
๖๖ พระพุทธรูปปางจับพระวักกลี	๖๓
๖๗ พระพุทธรูปปางประทานอภัย	๖๔
๖๘ พระพุทธรูปปางประทานพร	๖๔
๖๙ พระพุทธรูปปางโปรดสัตว์	๖๕
๗๐ พระพุทธรูปปางคันธาระ	๖๕
๗๑ พระพุทธรูปปางขอฝน	๖๖
๗๒ พระพุทธรูปปางปลงกรรมฐาน	๖๖
๗๓ พระพุทธรูปปางสนเข็ม	๖๗
๗๔ พระพุทธรูปปางทรงจีวร	๖๗
๗๕ พระพุทธรูปปางประดิษฐานรอยพระพุทธรบาท	๖๘
๗๖ พระพุทธรูปปางปาเลไลยก์	๖๙
๗๗ พระพุทธรูปปางห้ามญาติ	๗๐
๗๘ พระพุทธรูปปางทรมานพระยามหาชมพู	๗๐
๗๙ พระพุทธรูปปางทรงพิจารณาธรรม	๗๑
๘๐ พระพุทธรูปปางนาควาโลก	๗๑
๘๑ พระพุทธรูปปางแสดงโอฬารกนิมิต	๗๒
๘๒ พระพุทธรูปปางปลงอายุสังขาร	๗๓
๘๓ พระพุทธรูปปางทรงรับอุทกัถ	๗๓
๘๔ พระพุทธรูปปางไสยาหรือปางปรินิพพาน	๗๔
๘๕ การจัดเตรียมสถานที่ประกอบพิธีพุทธาภิเษกแบบล้านนา	๘๗

๘๖	แว่นสายตาพระเจ้า	๘๕
๘๗	การโยงค้ายสายสัญญาณในพิธีพุทธาภิเษก	๘๐
๘๘	พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ (สูตรตั้งคำ)	๘๑
๘๙	พระสงฆ์สามเณรสูตรเบิกพุทธาภิเษก	๘๒
๙๐	พระเถระทำพิธีเบิกพระเนตร	๘๒
๙๑	การนำขี้ผึ้งปิดตาพระเจ้า	๘๓
๙๒	รั้วราชวัตรที่ใช้ในพิธีกรรมต่าง ๆ	๘๔
๙๓	อาสนาของคำ	๘๖
๙๔	เครื่องท้าว ๕ ประการ	๘๖
๙๕	เครื่องอัญฐูปริหาร	๘๗
๙๖	พิธีกว่นข้าวมธุปายาส	๘๘
๙๗	ขันตั้งหรือเครื่องก้านล	๑๐๐